Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philosophia Aristotelica-Thomistica - Cod. Ettenheim-Münster 226

Endel, Roman
Majer, Ferdinand

[s.l.], 1731-1732

Articulus 3us

urn:nbn:de:bsz:31-120354

Visual Library

Obus adque em nego m adeq bone da. quod eatenus ... in manet in Petri nostri aak yedyaalum obyu pentat ... ni certo spentatg re. ... Peturg ... ut ... in organa ...

ce defrnant. actus ... quo cum in Petro mortuo unacumque ... Petri defini actus ... eliceo ... defines ... importet organa, adeo ... et ... contra nos. ... hac de ... sufficiat solummodo ad hac

Num 221m. Colligo ... ab hac controversia ... illa, quae ... qui ... modos ... modalem, qui ... reale minora ... inter ... et modum ut Petrum et ... Petri aut ... inter 2 modos ... Petri ... realem ... cordis ... speciali ... signa ... modi ... actu et ... differenti ... quod ... a se separabile, ... tales ... ideas ... reale et ... ante ... entitas ... reale. atqui illa ... entitas ante ... volunt ... stricte reale adeo et ... modi a se, aut modi a modo ... stricte reali ... inseparabiles dependentia se ... dependet a creatore, ... inseparabile a se ... modus ... stricte reale ... hac de re ... licet ... dentis ... quae ... substantia ... agens ... actio ... explicatio ... unionem ... modi, ... et ... modi ...

Articulus 3tius

An inter gradus metaphysicos dentur distinctio virtualis intrinseca seu Thomistica

Num 222m. Dicitur distinctio virtualis ... distinctio quae ... alicui entitas ob suam virtutem et ... ut ... quae ... inter ...

ratio ratiocinata a formalis actualis et omnibus virtualis distinctionis
sive formaliter et tamen adeoque non est confundenda distinctio actualis rationis ratiocinatae
cum virtuali seu formali ergo hoc tantum faciat obiectum distinctiva,
illa ex faciat actu distinctio in hoc conveniunt Thomistae cum Scotistis
quod utraque pars admittat aliquam distinctionem aliam rationis ratiocinatae quam
virtualem aliqui vocant formalem, differunt autem in hoc, quod Scotistae:
quod asserant distinctionem rationis ratiocinatae fieri cum formalis non ex alia tantum
aut tota diversitas se tenet ex parte intellectus diversa
conceptata extrema non autem ex parte obiecti cogniti: itaque in
eodem subiecto intelligit facit de genere, et unum virtutes et aliter
[illegible] unus cognitione adaequata clarius, alterius obscure [illegible]
cognoscendo quae comparatur formas et rationes; absque quod diversitas se teneat
ex parte ipsius obiecti. hanc distinctionem vocant virtualem extrinsecam, quae
fit ordine ad cognitiones sive operationes extrinsecas; eamque definiunt, quod
sit variae capacitas eiusdem entis seu obiecti diversimode cognoscibilis,
ad connotata extrinseca quae distinctio competit ex sua doctrina etiam
vid. formaliter ad connotationes solum formales sive tenentes se ex parte
intellectus, non obiectivas sive tenentes se ex parte rei ut obiecti;
sed cum nostra distinctio virtualis intrinseca formalis distinctio non rationis ratiocinatae
et praecise obiectiva. ita virtualis extrinseca fundata praecise aliud formale
sed praecise tantum actu cogniti. interim

Dicendo 2º distinctio virtualis intrinseca ut Thom: bene distinguit, [illegible] quod   <u>Num: 221m.</u>
fit intrinseca unius et eiusdem rei eminentia, identice plurium formalium
in aliis realiter distinctorum continentia intellectu plures formalitates ad
conceptos actu formaliter, quam sustentant distinctionem virtualem seu distinctionem
dicitur intrinseca eminentia ut 1º ostendatur capacitatem in forma rei ipsa
2º ut discrimen ponatur a distinctione Scotistica seu extrinseca dicitur identice
plurium, quae enim in inferioribus fit diversa sit coniuncta in superioribus
aut quae eminenter dicitur tantum intra plures formalitates ut ostendatur
fieri effectus huius distinctionis, qui est ratione continua, quorum neque duo
formalitates continua quae de una eademque re verificari possunt. Subsistit
hac distinctionem eminentia continua; cum non cadant ambae supra eadem
obiectum. Exemplum distinctionem in re quae ratione et physice [illegible]
eadem non sunt et [illegible]. non datur hac distinctio nisi in eis
quae plura formaliter in aliis diversis in se habent coadunata [illegible]
[illegible] seu convenire ut [illegible] virere cum arboribus, sentire cum

caelbg. Igne ind Agli, et hic e ſenſu vera dſtio · r alie, quo
dſtio dſtio ſbtlea mtra deſinit ee rōid vocetur dſtio
diſcrepantiæ in alqō ſbō intho, quo unus ſbtī inchoat adelo
cinando et anit chueſtioa dſtio aitha, dicit hunc in ſine
actio, qui aliqd alei volunta qd libere dbeat aut inadeq
ngrn ali ſeq hodie Igo, uelig ga contra eodē.

Dicb 3o Dſtio virtlis extra h.e. ſufficiens ad ebitanda ſbtra ntes
gradg mtphc. ita Thom contra Scotus:

Num 224. Pba unica otae Enlm nacet ſbdtis, quidem uanet oīnd
odentas ſbti, de quo verificant ſbtu ſbtei, atqui dſtio
virtls extra n dbt oīdt identitati de quo verificant ſbtra
ſbdtionē. qui g dſtio virtls mtha n tolit formas ſbtra
mē a certis ſbt ſbdtis ſbt ſformaōes ngaō eiqdem de eōd
2o ide, quo utiq dbt ſ nacet identitas ſbti. Pr probo ideo nulo modo
ſe tenet ea parte ſbti ſd relqt intactam et inveniā
nulo mod tollit identitate ſbti: atqui dſtio virtlis extra nulo mod ſe
Tenet ea parte ſbti tenente dſtio ſtas ea parte mtheus et ſuorum actuum
qui nulo modo tollit identitate ſbti, adq nacet afirmaō et
ngaō eqdē de eōd 2o ide ſbtas ſbtiō.

rec dras ſ diverſas operaōes ſufficientes dbti ſbtiōe ex ipſa
Tenet extras / dbeat diverſas operaōes / ntbg dbet ipſum
ſbtu eande ad diverſa mode operandi et diviaōi ſive idea dſtio
actui 2o ſine diverſa modo / operandi a n ampliq manere
afirmaō et ngaō 2o ide / ſbtas ne manere ſbtiōe
ſtio an eo ipſo qd eade entitas dbeat diverſas operaōes
intq dbet ſbtu in poteroti eande ad operandi diverſa ade
ſbtam ſbtu a ieſu n ita potiq — yarbei, ea eo ex operande
ne dbeat diverſas operaōes. ſbtu eande ad dbea dſtio
operandi ſbtq alq aqlta ſbtas diſtitas mtha multiplicem
ipſi operaō ex ſbat a ieſu dbere diverſoſque operandi:

Dico 2o inter gradg mtphcos debet admitti dſtio virtlis
mtha ſeu Thomiſtica
Num: 225. Pba intes gradg mtphcos debet admitti dſtio actus vim
rationat ſt qi et virtlis intra. a h aetui adeſtio.

ut pluribus distinctio virtualis intrinseca est formalis distinctionis aptitudo et ratio
intrinseca, quod si hoc admittatur et illa forma admittenda erit.
a priori. Quia est forma distinctionis ratio intrinseca, qua possibile eadem
res diversos gradus attingit, atque, ut res diversos gradus
attingat, debet libera aliqua ratio ad plures ordines
extrema, quae est virtualis distinctio, quod virtualis distinctio sit formalis distinctio
ratio intrinseca, ut patet ad terminos: a priori omnes gradus
distinctionis ab objecti possibilitate, quod si dari diversa et distincta gradus debeat
sicut dari debet diversa possibilitas. Sub: atque possibilitas intrinseca
quasi determinatis entium est in ipsa intrinseca ratione entis fundata, quod
adhuc, ut objectum idem diversos gradus possibilitatis habet, ideo
ipsa debet possibile aliqua virtualiter multiplex.

Confirmatur: distinctio debet admitti inter gradus metaphysicos, quae probat distinctionem
inter eos, atque distinctio virtualis intrinseca probat quod ex eo
contradictoria in aliquo, illa probat contradictoria quae facit et amplius
manere affirmationem et negationem ex parte de eadem re idem, quod hic fit
per distinctionem virtualem intrinsecam quod, a priori in his distinctionibus probat
distinctio intrinseca omnia est virtualiter multiplex et objectum ad se ipsum distinguit
ita ut ratio rationis sub qua est capax affirmationis ... sub alia ratione
sub quacumque ratione, ut dicitur ... de hoc modo affirmatio et negatio
est ... quod distinctio virtualis intrinseca non manet affirmatio et negatio in
idem, adeoque contradictio distinctionis virtualis intrinseca sufficit ad
solvenda contradictoria, adeoque distinctio solvens contradictoria habenda
eadem generi, generi sit contradictoria, atque hoc contradictoria quod
dicitur ... quae ratione ... quae aliquo in ... sit
mere ... quod et distinctio virtualis intrinseca eadem solvens sit.

Objicies: contra primo, quod ... eadem causa indivisibilis et simplex potest Num 226us.
diversos effectus sibi assimilare absque sui distinctione intrinseca, ut patet in sole
producente aurum et lapidem, quod etiam de objecto indivisibili potest plures prae-
dicationes absque sui intrinseca distinctione. Confirmatur: similiter effectus magis ...
... ... in magis intelligibili sui objecti, quod sicut plures
effectus possunt produci ab eadem invariata causa. Ideo plures gradus
... in eodem objecto intrinseca invariato, adeoque sufficit dari distinctio
virtualis extrinseca absque intrinseca

Ad 2. [illegible] solum de actu et [illegible] in hoc, sed de solo actu; in quo [illegible] obiecto fit species diversi generis eo quod actualiter fit formaliter a virtute; quod sit pars extrinseca [illegible]; quod sit principium [illegible]; et qui [illegible] obiecta [illegible], fit [illegible] extrinseca.

Objicies 3. causa [illegible] dispariter et multiplex [illegible] [illegible] [illegible] econtra intellectus [illegible] [illegible] obiecto [illegible] supponit. 2° causa [illegible] effectu assimilative effectum econtra intellectus [illegible] fit [illegible] assimilativo obiecto [illegible] assimilativo obiecti, assimilativa [illegible] diversae [illegible] ex parte obiecti. Obiectum enim [illegible] generis [illegible], ut [illegible] diversi generis et multiplex, [illegible] obiectum et multiplex, [illegible] intellectus assimilatur obiecto; [illegible] obiectum [illegible] effectus [illegible] superiori sua causa, econtra intellectus [illegible] obiectum [illegible] supponit obiectum a quo [illegible] [illegible] causa et intellectu [illegible] causa [illegible] effectu [illegible] ab effectu [illegible] effectus [illegible] intellectus [illegible] posteriori obiecto, et ad [illegible] dependentiam [illegible] generis [illegible] obiecto [illegible] multiplex. [illegible] [illegible] nobis. [illegible] enim effectus diversi [illegible] nisi a causa [illegible] superiori et [illegible] aequivalenti [illegible]; ita [illegible] diversi generis [illegible] nisi [illegible] obiecto [illegible] aequivalenti; [illegible] generis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] effectus [illegible] causa [illegible] multiplex [illegible] multiplex [illegible] ab obiecto.

Objicies 4. de solo actu [illegible] species diversi generis [illegible] [illegible] diversae, [illegible] [illegible] [illegible] diversas [illegible] nisi [illegible] multiplex et diversi [illegible] [illegible] in [illegible], qui [illegible] simplex [illegible] [illegible] virtute et multiplex [illegible] diversas [illegible]; [illegible] [illegible] multiplex [illegible] in actu [illegible] [illegible] diversi generis in actu 2° [illegible]

Obiicies contra distinctionem cum meo olim Ass: Recent: ubi contra distinctionem virtualem intrinsecam ... tenus ita insurrexit. Quia non potest in creatis de identificatis dari distinctionem virtualem intrinsecam, quod inter gradus metaphysicos non datur distinctio virtualis intrinseca. Quia tamen repugnat aliquid in se eadem indivisibili esse et non esse, quod non potest de identificatis verificari praedicata contradictoria; a videtur tamen nec nobis concipere praedicata contradictoria ut esse et non esse, quod non potest dari. a ... semper ea ... quia praedicata contradictoria ... possit ... eiusdem ... esse et non esse. ... verba ...

2º ... intentum probat hoc argumento ob suam mutuam rationem metaphysicam in ... hoc modo: ad realem identitatem requiritur unitas entis. Sed data distinctione virtuali non datur unitas entis; quod nec ... Quia ... distinctio virtualis intrinseca est ... in ... intrinseco; sed ubi datur distinctio in ... intrinseco ... non datur unitas entis; quod.

3º inquit, distinctione virtuali intrinseca enervari praecipua Systemata et ... argumenti; inquit enim si in hoc systemate v: g: ... Petri a ... Petri ... et ... ; quod est ... Petri ... ; si inquit in hoc systemate ob distinctionem virtualem intrinsecam ... esse in mille talibus systematibus ... possint; ... cum medius terminus erit virtualiter multiplex; ... eadem unus terminus ... in hoc systemate ... divina ... pater: essentia divina ... quod filius ... essentia divina ... virtualiter multiplex ... medius terminus. ... accentionem valde ... videamus nam

Respondeo ad 1um ... nec a Thom: admittitur ... quod ... dari ... ; nam neque nos admittimus in realiter identificatis dari et verificari praedicata contradictoria intrinseca. Sed ... circa eandem ad distinctionem virtualem intrinsecam. ne cadat ... et negatio ... ideo ... quod a ... c ... ad ... explicat se a ... argumenti. ...

Ad 2um Respondeo ... ad realem identitatem requiritur unitas entis realis ... unitas ... virtualis et excludens ... distinctionem et multiplicitatem ... sed data distinctione virtuali non datur unitas virtualis excludens multiplicitatem ... non datur unitas entis realis ... esse. ad probationem ... nec ... a nobis dicitur ... distinctio virtualis ...

in [illegible] intellectus; sed potius continea eminentialiter plurium [illegible]
[illegible] continari posset defectus et continea, cum continea dicit [illegible]
[illegible] incompatibilitatem plurium: si defectus [illegible] plus
[illegible] realis, [illegible] unum [illegible] aeternum [illegible] illud verum
[illegible] in sensu reali; in quo actuale et [illegible] unum [illegible]
[illegible]; in quo [illegible] intellectus [illegible] actuale [illegible]
[illegible]; nec exinde [illegible] de [illegible]
nec [illegible] contra quae [illegible], qua dicit [illegible]
[illegible]. cum hoc [illegible] de statu [illegible] et absolute reali,
in quo nec datur [illegible] actuali et reali, nec actuale [illegible]
[illegible], [illegible] statu reali [illegible], statu intellectus [illegible]
[illegible], [illegible] nec [illegible], [illegible] variat status.

Obiectiones nullo modo enervari [illegible] et [illegible] absolute
[illegible] in facto [illegible] ut [illegible] adorigle [illegible]
[illegible] actus [illegible] et [illegible]
[illegible]; in [illegible] quaecumque [illegible]
[illegible] observare [illegible] observari in [illegible]
[illegible] Petri [illegible] Petri in sensu reali: nec in
[illegible] in sensu reali [illegible]: si vero
[illegible] in [illegible] in sensu [illegible]
[illegible] Petri [illegible] in
sensu [illegible] hoc [illegible] alioquin [illegible]
et [illegible] adorigine
[illegible]; [illegible] de [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible] virtute [illegible]
inde. [illegible] 1° [illegible]
[illegible] in [illegible], potius [illegible]
in creatum [illegible] nec [illegible] virtute [illegible]
[illegible] contraria [illegible], quia [illegible] potius
[illegible].

[illegible] in [illegible] adorig[illegible] [illegible]
plurima [illegible], ad quae [illegible] Thomistae [illegible]
[illegible] Dei et [illegible];
[illegible] adorig [illegible]
[illegible] virtute [illegible], [illegible] quaero [illegible]
[illegible] virtute [illegible] [illegible]

actu videlicet amare et non amare seu odisse, fateatur quoque nolens volens, de eodem actu verificari contradictoria, aut admittat distinctionem virtualem, sicut alii doctores faciunt secundum quam nec quidquam
esse videtur aptius eandem rem ad diversa repraesentandum, et obiectum
poterit esse absque unitatis repugnantia.

Dices ultimo nullum esse signum distinctionis virtualis intrinsecae et medium Num 228 m.
sine medio aliud esse nisi diversas operationes rei, quae sunt fundamentum
obiecti, quod non est medium dari distinctionem virtualem intrinsecam.

Nego operationes istas esse quidem entitates obiecti, sed tamen esse signum
[illegible] [illegible] à [illegible] tale signum operationis quod sit virtualis multiplex,
[illegible] [illegible] quaeris, diversae [illegible] à causa, quae sit una in actu
multiplex tamen in operando, ea quae ex [illegible] clarius [illegible].

Articulus quartus

An inter compositionis partes detur unio obiectiva

Dices 1o omnes compositionis partes, quae realiter separari unaque ab altera
et unita esse inter gradus metaphysicos non possibiles, unio inter nihil Num 229 m.
aliud est, quam quod separari [illegible], quae gradus metaphysici realiter inter se
identificantur, inter ita dividuntur, ut licet sint realiter una eademque
entitas, inter tamen una possit altera separata seorsim illi repraesentari
ex quo bene negat sequi in [illegible] [illegible] [illegible] unionem quo uno
latente actum reddit [illegible] [illegible]: uti quando [illegible] [illegible]
in [illegible] à longe se movente, ubi ego [illegible] actum [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] latente [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] ad
unionem non [illegible] cum [illegible] [illegible] tali [illegible] [illegible] fiat, [illegible] in=
[illegible] obiectum ita partiri in plures [illegible], quorum una non includat
in alia: [illegible] [illegible] ipsi [illegible] nomine unionis aliud nil [illegible] nisi
[illegible] unius latentis alio cum [illegible] realiter [illegible] [illegible] [illegible]
admitti neque absurdum an [illegible] unio [illegible] [illegible] [illegible].

Dices 2o unionem [illegible] aliam esse formalem et obiectivam. Formalis quae Num 230 m.
in distinctione virtuali entitas [illegible] [illegible] [illegible] entitas, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] obiectum ita [illegible], ut [illegible] una [illegible] obiecti parte [illegible] [illegible]
[illegible] entitatem: [illegible] vero obiecti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] ita [illegible] in ordine ad [illegible] [illegible] et operationes,
obiectiva [illegible] [illegible] fundata in distinctione virtuali intrinseca [illegible] [illegible] entitas